

Materiály

Izrael v normalizační perspektivě

Video

Obyčejný sionismus (1982, r. Martin Chlupáč), 1:50.

Komentář

Úvodní komentář charakterizuje Izrael jako teokratickou zemi, kde vládne pouze náboženské právo. Situace ovšem byla a je složitější. Izrael je politologickými autoritami považován za demokracii, byť má řadu specifíků. Skutečně nemá formální ústavu, ovšem disponuje tzv. Základními zákony, které mají ústavní povahu (nutno připomenout, že psanou ústavu nemá ani např. Velká Británie). Náboženské právo skutečně zasahuje do každodennosti izraelské společnosti a často se ocitá v konfliktu s jinými zdroji práva. Ovšem spíše než o teokratické společnosti lze o něm mluvit jako o společnosti, v níž hraje náboženství důležitou, nikoli však určující, roli. Především je třeba odmítnout představu jednotné izraelské společnosti: tato společnost je naopak velice konfliktní a rozdělená mezi sekulární a ortodoxní populaci, mezi „starousedlíky“ a „přistěhovalce“, mezi Sefardy a Aškenázy apod. Linie sporů a konfliktů je velice rozsáhlá. Složitě kořeny arabsko-izraelského konfliktu jsou v tomto příspěvku redukovány na izraelský militarismus a rasismus, což opět neodpovídá realitě: důvody konfliktu jsou velice spletité a zodpovědnost za něj nesou obě strany sporu.

Námět do výuky

Vyhraněný pohled na izraelskou společnost, která je ve vleku dogmatických a reakčních náboženských fundamentalismů, může zpochybnit sonda do izraelské filmové kultury. V roce 2008 vznikl například snímek *Valčík s Baširem* (r. Ari Folman), který velmi kriticky vzpomíná na izraelskou invazi do Libanonu v roce 1982. Na YouTube je řada ukázek ilustrujících záměr tohoto snímku: např. český trailer (<https://www.youtube.com/watch?v=i1aAlB06byg>) nebo reportáž ČT (<https://www.youtube.com/watch?v=yY3Sb9vHYlc>). Na konkrétním případě ilustrujeme význam politického diskursu ovlivňujícího vyznění zpravodajství.

Aktivity pro žáky

1. Poznamenejte si slova, kterým nerozumíte. Vyhledejte si jejich význam na webu nebo ve slovníku.
2. Porovnejte informace z ukázky s informacemi dostupnými v odborné literatuře.
3. Prostudujte si v učebnici zmínky o Izraeli. Jaký byl podle vás důvod militarizace izraelské společnosti?